

Handlingsprogram folkehelse 2025-26

Regional plan for folkehelse i Telemark 2018–2030

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Innhold

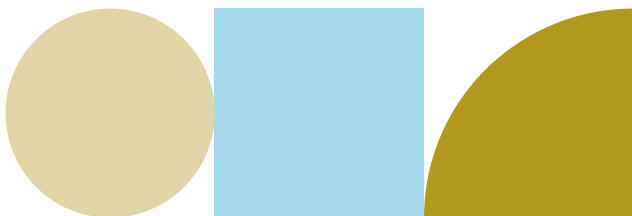
En samordnet folkehelseinnsats	4
Folkehelseutfordringene som grunnlag for prioritering av tiltak.....	4
Bærekraftsmål, sosial bærekraft og folkehelse	6
Sammenheng mellom mål og innsats	8

Tiltaksoversikt.....	10
1. Oversikt over helsetilstanden og understøtte kommunenes kommunenes systematiske folkehelsearbeid.....	11
2. Nettverksarbeid og samskaping.....	12
3. Helsefremmende opplæring	13
4. Program for folkehelsearbeid i kommunene	14
5. Liv og røre	15
6. Kostholdet gjennom opplæringsløpet	16
7. Helsefremmende og forebyggende tannhelsetjeneste.....	17
8. Helsefremmende nærmiljø og lokal sosial bærekraft.....	18
9. Forsterket innsats og samarbeid om inkludering	19

Handlingsprogram folkehelse 2025-26

I handlingsprogram for folkehelse i Telemark for 2025-26 er det kun foretatt små justeringer sett i forhold til handlingsprogrammet for 2024. Det gode folkehelsearbeidet baserer seg på langsiktige strategier og tiltak, og det er derfor fortsatt det samme kunnskapsgrunnlaget det tas utgangspunkt i. Programmene og prosjektene det jobbes med er stort sett de samme som i 2024.

Både hovedmål fra Regional plan for folkehelse(2018-30) og handlingsprogrammets satsingsområder er identiske fra tidligere år. Vi vil derfor fortsette arbeidet basert på kunnskapsgrunnlaget fra 2024 og har videreført kapittelet "En samordnet folkehelseinnsats" fra forrige handlingsprogram da dette fortsatt gir et godt kunnskapsgrunnlag for vårt folkehelsearbeid.

For å lykkes med folkehelsearbeidet må det være kunnskapsbasert, langsiktig og systematisk.

En samordnet folkehelseinnsats

Fylkeskommunen mobiliserer og samordner folkehelseinnsatsen i fylket gjennom regional plan og tiltak i handlingsprogrammet. Dette foregår i samarbeid med kommunene, regional stat, kompetansemiljø og organisasjoner.

Telemark fylkeskommune har i dag en regional plan for folkehelse: *Regional plan for folkehelse i Telemark (2018-2030)*.

Regionale planer etter plan- og bygningsloven har en lang tidshorisont. Spørsmål om revidering vurderes hvert 4. år, når regional planstrategi legges frem for nytt fylkesting. Målene, strategiene og innsatsområder i den regionale planen er utviklet gjennom planprosesser, der kommunene, regional stat, organisasjoner og innbyggere har medvirket. Målstrukturen ligger fast gjennom planperioden.

Folkehelseutfordringene som grunnlag for prioritering av tiltak

For å lykkes med folkehelsearbeidet må

det være kunnskapsbasert, langsiktig og systematisk. Folkehelse i Telemark 2024 gir oversikt over helsetilstanden og påvirkningsfaktorer i regionen, og er fylkeskommunens oversiktsdokument etter folkehelseloven. Oversiktsdokumentet peker på følgende som den største folkehelseutfordringen i fylket vårt:

- Sosial ulikhet i helse

Sosial ulikhet i helse, eller sosiale helseforskjeller, handler om hvordan helsetilstanden systematisk varierer etter sosioøkonomisk bakgrunn (inntekt, utdanning og yrke). Sosiale helseforskjeller henger sammen med fysisk og psykisk sykdom gjennom hele livsløpet, skader og ulykker,

utenforskap med mer og gir ulike muligheter og livssjanser.

Sosial ulikhet i helse er resultat av et komplekst samspill mellom ulike faktorer, hvor en rekke av risikofaktorene ligger i oppvekst- og levekårsforholdene. Noe av det viktigste vi som samfunn kan gjøre for blant annet å forebygge fremtidig utenforskap for dagens barn og unge er å bidra til mindre sosial ulikhet i helse.

Sosial ulikhet i helse går ofte i arv mellom generasjoner og medfører store negative konsekvenser både for den det rammer og for samfunnet som går glipp av verdifulle menneskelige ressurser. Dette utfordrer samfunnets sosiale bærekraft.

På bakgrunn av utfordringsbildet anbefaler *Folkehelsa i Telemark 2024* å styrke følgende ressurser for god folkehelse i det regionale plan- og utviklingsarbeidet: God kvalitet i utdanning og et inkluderende arbeidsliv, støttende sosiale miljøer og helsefremmende nærmiljøkvaliteter. Både fylkets største folkehelseutfordring og anbefalinger til det regionale folkehelsearbeidet, danner bakgrunnen for prioriteringene av tiltak i dette handlingsprogrammet.

Folkehelseloven gir fylkeskommunen ansvaret for å samordne folkehelseinnsatsen i fylket,

understøtte kommunenes folkehelsearbeid og ivareta folkehelseansvar i egen virksomhet. Fylkeskommunen kan møte folkehelseutfordringene gjennom samarbeid og koordinert innsats gjennom sine ulike roller – som folkevalgt aktør, tjenesteprodusent, myndighetsutøver og regional samfunnsutvikler. Det er innenfor videregående opplæring, tannhelse, samferdsel, kultur, areal- og samfunnsplanlegging, eget folkehelsearbeid og ressursforvaltning at fylkeskommunen har sitt virkemiddelapparat og dermed direkte påvirkningsmulighet.

Strategiene og tiltakene i handlingsprogrammet, med tilhørende aktiviteter, er dels valgt ut fra de oppgaver

og virkemidler fylkeskommunen er tillagt og dels prioritert ut fra eksternt tilførte midler. Handlingsprogrammet vil derfor ha en overvekt av aktiviteter knyttet til de områdene hvor statlige myndigheter og eksterne samarbeidsaktører bidrar med finansiering; i all hovedsak barn og unge (satsingsområde 2: Helsefremmende oppvekst). Andre områder, som satsingsområde 3: Helsefremmende voksenliv og satsingsområde 4: Aktiv alderdom, er like viktige, men er områder hvor fylkeskommunen har tilgang på færre eksterne midler. Når det gjelder folkehelsearbeid finansiert gjennom fylkeskommunens egne midler, er satsningsområde 1: Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid spesielt høyt prioritert, i tråd med folkehelseloven.

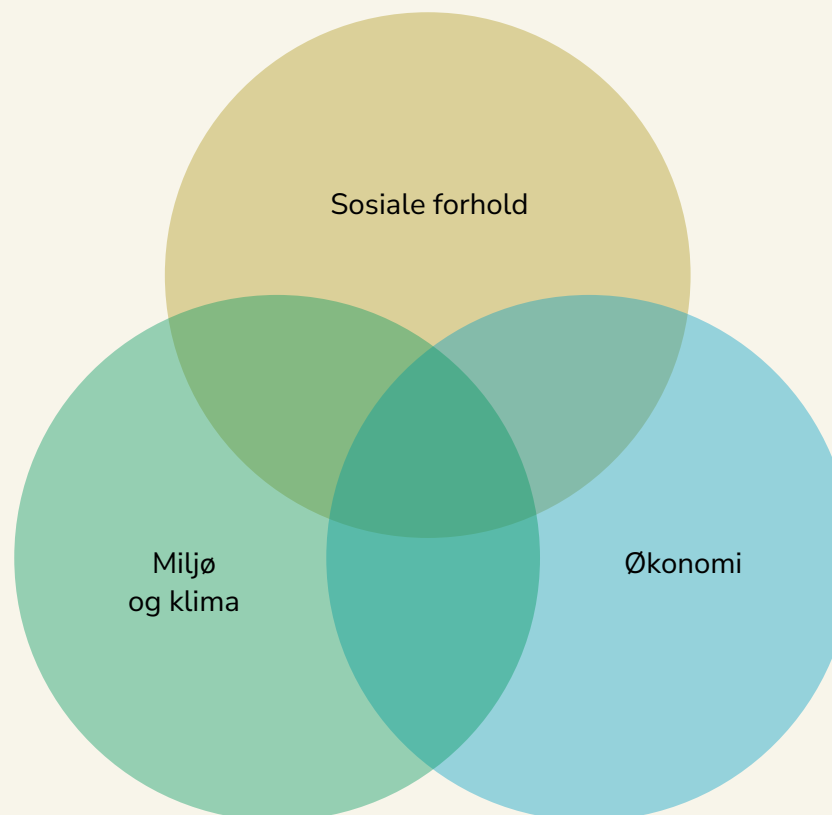

Bærekraftsmål, sosial bærekraft og folkehelse

Telemark fylkeskommune legger FNs bærekraftsmål til grunn i alt planarbeid. Bærekraftsmålene utgjør rammen for all samfunnsutvikling og danner grunnlag for prioriteringene framover. I tillegg har Telemarksplanens tre satsingsområder: inkluderende, skapende og naturrike Telemark høy relevans inn mot handlingsprogrammet. Målene under hvert satsingsområde i Telemarksplanen viser prioriteringene i denne planperioden. Sosial bærekraft handler om å sikre at alle har tilgang til et anstendig liv, med inkludering og deltakelse. Økonomisk bærekraft sikrer trygghet for enkeltpersoner og samfunn. Miljømessig bærekraft handler om å ta vare på jordas ressurser for kommende generasjoner. ([Telemarksplanen 2024-2028 - Telemark fylkeskommune](#))

En bærekraftig utvikling forutsetter balanse mellom sosial, økonomisk og miljømessig utvikling. Innsats for å bedre folkehelsa bidrar spesielt til å øke den sosiale bærekraften i samfunnet. Både sosial bærekraft og folkehelse handler om å fremme en samfunnsutvikling som setter menneskelige behov i sentrum, ved å fremme sosial rettferdighet og

Bærekraftig utvikling: Balanse mellom sosial, økonomisk og miljømessig bærekraft

like livssjanser for alle innbyggerne, mulighet til å påvirke, delta og samarbeide. Samtidig er det flere sammenfall mellom mål for bedre folkehelse og miljø- og klimamål.

Blant de 17 bærekraftsmålene er det god helse, god utdanning, mindre ulikhet, bærekraftige byer og samfunn og bærekraftig forbruk og produksjon som folkehelsearbeidet kan bidra til at vi når. I tillegg står bærekraftsmålet om samarbeid helt sentralt i folkehelsearbeidet. Ettersom påvirkningsfaktorene bak fordeling av helse og trivsel i samfunnet er så sammensatte, kalles de ofte samfunnsfloker («wicked problems»). Samfunnsfloker kan ikke løses med innsats innenfor én sektor alene, men gjennom samarbeid på tvers og ved at innbyggerne er med på laget. Dette omtales ofte som samskaping («co-creation»), og har fått en viktig plass i folkehelsearbeidet.

Bærekraftsmål påvirket av folkehelsearbeid

Sammenheng mellom mål og innsats

Figuren til høyre viser sammenhengen mellom FNs bærekraftsmål, hovedmålene i *Regional plan for folkehelse i Telemark 2018-2030* og handlingsprogrammets satsingsområder. I den regionale planen har hvert satsingsområde tilhørende delmål og strategier.

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid er en grunnleggende forutsetning for utvikling av tiltak og gir den nødvendige retningen på innsatsen. Det er her fylkeskommunens oversiktsdokument, *Folkehelse i Telemark 2024*, gjør seg gjeldende ved å identifisere den største folkehelseutfordringen: Sosial ulikhet i helse. En god barndom varer livet ut og folkehelseutfordringer og behov endrer seg etter alder. For å styrke en helhetlig innsats gjennom hele livsløpet retter tiltakene i handlingsprogrammet seg mot ulike livsfaser.

Bilde kommer

Tiltakene i handlingsprogrammet skal mobilisere til samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivå.

Tiltaksoversikt

Tiltakene i handlingsprogrammet skal mobilisere til samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivå. Til sammen viser tiltaksoversikten den prioriterte innsatsen fylkeskommunen og andre folkehelseaktører har på regionalt nivå.

I denne tiltaksoversikten presenteres ni tiltak med tilhørende aktiviteter, samarbeidsaktører, tidsplan og finansiering. Hvert tiltak beskrives med aktuelt satsningsområde og delmål, aktuelle strategier som benyttes i arbeidet og hvilke bærekraftsmål det bidrar til.

Det varierer om tiltak dekker alle livsfaser, eller er rettet primært mot én eller noen livsfaser.

1. Oversikt over helsetilstanden og understøtte kommunenes systematiske folkehelsearbeid

Aktiviteter

- Gjøre tilgjengelig kunnskap og data om helsetilstand og påvirkningsfaktorer på regionalt og lokalt nivå.
- Støtte kommuner i arbeid med kommunens oversiktsdokument og annet løpende oversikts- og statistikkarbeid.
- Gjennomføre samlinger i folkehelsenettverket for kompetanse og erfaringsoverføring på kommunalt oversiktsarbeid.
- Planlegge og gjennomføre folkehelseundersøkelsen i 2025.
- Planlegge og gjennomføre Ungdata pluss undersøkelse i 2026.
- Formidle resultater og funn fra folkehelseundersøkelsen og Ungdata pluss.
- Synliggjøre og spre kunnskap om faktorer som bidrar til å opprettholde og til å utjevne sosiale forskjeller
- Styrke kompetanse og være pådriver for bruk av evaluering i folkehelsearbeidet, for eksempel gjennom kurs og veiledning.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene, KORUS- Sør, Folkehelseinstituttet, Sykehuset Telemark, Universitetet i Sørøst-Norge og OsloMet/NOVA

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Driftsbudsjett/statlig finansiering

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid

Delmål

- Legge til rette for at alle kommuner i fylket har et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.

Strategier i bruk

- Øke kommunenes kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid
- Framskaffe og tilrettelegge kunnskap og data om folkehelse på lokalt nivå.
- Øke samarbeid på tvers av kunnskapsmiljøer.
- Øke kunnskap og kompetanse om evaluering av folkehelsearbeidet.

2. Nettverksarbeid og samskaping

Aktiviteter

- Lede folkehelsenettverket og støtte opp om ulike folkehelseaktørers kunnskaps- og erfaringsutvikling, for eksempel gjennom kurs og kompetanseheving.
- Følge opp partnerskapet med frivillige organisasjoner innen folkehelse.
- Videreutvikle samarbeidsstrukturer med regionale, ideelle/frivillige organisasjoner.
- Tilrettelegge for samarbeid mellom kunnskapsmiljøer og praksisfeltet.
- Gjennomføre samlinger, møter og konferanser om aktuelle folkehelse tema.
- Utvikle kunnskap og spre erfaring med helsefremmende arbeidsmetoder, medvirkning og samskaping.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene, staten, frivillige organisasjoner og kompetansemiljø

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Driftsbudsjett og øremerket tilskuddsordning til partnerskapsavtaler

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid

Delmål

- Legge til rette for at alle kommuner i fylket har et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.

Strategier i bruk

- Øke kommunenes kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid
- Framskaffe og tilrettelegge kunnskap og data om folkehelse på lokalt nivå.
- Øke samarbeid på tvers av kunnskapsmiljøer.
- Øke kunnskap og kompetanse om evaluering av folkehelsearbeidet.

3. Helsefremmende opplæring

Aktiviteter

Barnehage og grunnskole

- Bidra til spredning av erfaring fra Program for folkehelsearbeid for mer helsefremmende skoler.
- Bidra til spredning og implementering av Liv & røre (se tiltak 5).
- Understøtte kommunene i å arbeide helsefremmende i barnehage og skole.

Videregående opplæring

- Bidra til spredning og implementering av Liv og røre på helse- og oppvekstfag på videregående skoler (se tiltak 5).
- Implementere Strategiplan for helsefremmende videregående opplæring.
- Bidra til økt kunnskap og kompetanse om fysisk og psykisk helse og rus.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene og relevante kompetansemiljø

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Driftsbudsjett

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Helsefremmende oppvekst.

Delmål

- Legge til rette for at alle kommuner i fylket har et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.
- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse

Strategier i bruk

- Øke kommunenes kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid
- Framskaffe og tilrettelegge kunnskap og data om folkehelse på lokalt nivå.
- Øke fysisk aktivitet, sikre næringsrike og inkluderende måltider og et trygt og godt psykososialt miljø i barnehage og skole.
- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse.
- Øke bruken av foreldrestyrkende tiltak i regi av jordmor-, helsestasjon-, skole- og tannhelsetjenesten.
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester til barn og unge.
- Sikre gode fritids-, natur-, friluftsfag og nærmiljøarenaer for barn og unge.

4. Program for folkehelsearbeid i kommunene

Rusfritt, robust og rettferdig 2018–2026.
Sammen Mot 2020-2026 (forebygging av vold og overgrep i et folkehelseperspektiv).

Aktiviteter

- Understøtte og styrke kommunenes innovasjons- og utviklingsarbeid gjennom samskaping, nettverk, kompetanseheving og veiledning.
- Årlig rapportering til Helsedirektoratet i henhold til gjeldende rapporteringskrav.
- Spre erfaringer og kunnskap om primærforebyggende tiltak knyttet til volds- og overgrepstatistikk inn i det universelle folkehelsearbeidet i regionen

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, Statsforvalteren, Samarbeid Sør (RBUP Sør og Øst, KORUS Sør og RVTS Sør), Universitetet i Sørøst-Norge, Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og kommunene

Tidsplan 2018–2026

Finansiering

Helsedirektoratet, fylkeskommunens driftsbudsjett, kommuner og samarbeidsaktører

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Helsefremmende oppvekst.

Delmål

- Legge til rette for at alle kommuner i fylket har et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.
- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse

Strategier i bruk

- Øke kommunenes kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid
- Framskaffe og tilrettelegge kunnskap og data om folkehelse på lokalt nivå.
- Øke samarbeid på tvers av kunnskapsmiljøer.
- Øke fysisk aktivitet, sikre sunne og inkluderende måltider og et trygt og godt psykososialt miljø i barnehage og skole.
- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse.
- Øke bruken av foreldrestyrkende tiltak i regi av jordmor-, helsestasjon-, skole- og tannhelsetjenesten.
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester til barn og unge.
- Sikre gode fritids-, natur-, friluft- og nærmiljøarenaer for barn og unge.

5. Liv og røre

Aktiviteter

- Videreutvikle Liv og røre i barnehager og i grunnskole/SFO og videregående skole (helse- og oppvekstfag).
- Understøtte kommuner og videregående skoler med å opprettholde Liv og røre
- Tilby kurs og kompetanseheving til ledere og ansatte i barnehager og grunnskoler/SFO og videregående skoler.
- Legge til rette for kompetanse- og erfaringsoverføring ved å være arenaskaper for ulike nettverk knyttet til Liv og røre.
- Videreføre samarbeidet med Universitetet i Sørøst-Norge
- Videreføre og videreutvikle samarbeidet med eksterne samarbeidspartnere.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene, Universitetet i Sørøst-Norge, Sparebankstiftelsen DNB, Den norske turistforening Telemark, Vestfold og Telemark idrettskrets, Grenland friluftsråd, Matjungelen, Fiskesprell

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Sparebankstiftelsen DNB og Vestfold og Telemark fylkeskommuner

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Helsefremmende oppvekst.

Delmål

- Legge til rette for at alle kommuner i fylket har et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid.
- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse

Strategier i bruk

- Øke kommunenes kapasitet og kompetanse til å drive et systematisk og langsiktig folkehelsearbeid
- Framskaffe og tilrettelegge kunnskap og data om folkehelse på lokalt nivå.
- Øke fysisk aktivitet, sikre næringsrike og inkluderende måltider og et trygt og godt psykososialt miljø i barnehage og skole.
- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse.
- Øke bruken av foreldrestyrkende tiltak i regi av jordmor-, helsestasjon-, skole- og tannhelsetjenesten.
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester til barn og unge.
- Sikre gode fritids-, natur-, friluft- og nærmiljøarenaer for barn og unge.

6. Kostholdet gjennom opplæringsløpet

Aktiviteter

- Rekruttere og gjennomføre kurs i Fiskesprell for ansatte i barnehager, skoler og SFO.
- Rekruttere og gjennomføre Fiskesprellkurs for elever som tar barne- og ungdomsarbeidsfaget i videregående skole.
- Arbeide for at mat som tilbys i fylkeskommunale kantiner og kantiner i grunnskolen er i tråd med FNs bærekraftsmål og nasjonale kostholdsråd.
- Gjennomføre kompetansehevende kurs for kantineansatte i fylkeskommunen.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, Fiskesprell nasjonalt, kommunene, Matvalget og Matjungelen

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Fiskesprell/Landbruks- og matdepartementet, driftsbudsjett

Satsingområde

Helsefremmende oppvekst.

Delmål

- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse

Strategier i bruk

- Øke fysisk aktivitet, sikre næringsrike og inkluderende måltider og et trygt og godt psykososialt miljø i barnehage og skole.
- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse.
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester til barn og unge.
- Sikre gode fritids-, natur-, friluft- og nærmiljøarenaer for barn og unge.

7. Helsefremmende og forebyggende tannhelsetjeneste

Aktiviteter

- Samarbeid med helsestasjon- og skolehelsetjenesten for å sikre barn og ungdom god kvalitet på det samlede helsetilbudet.
- Delta som samarbeidsaktør i kommuner med Liv og røre og inngå i tverrfaglig arbeid i barnehage, grunnskole og videregående skole.
- Undervisning og holdningsskapende arbeid på utvalgte klassetrinn i grunnskole.
- Styrke samarbeid med videregående skoler, høyskoler og universitet om tannhelseundervisning.
- Prioritere pasienter med særlige utfordringer, som sårbare barn og unge, eldre og kronisk syke, rus og psykiatri, flykninger, mennesker med tannbehandlingsangst.
- Styrke kunnskap om munn- og tannhelse hos ansatte i helse- og omsorgstjenesten i kommunene.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene, nasjonalt folkehelsenettverk i tannhelsetjenesten, USHT Telemark (utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester), USN

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Driftsbudsjett i fylkeskommunen

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid.

Helsefremmende oppvekst.

Helsefremmende voksenliv.

Delmål

- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse
- Flere aktive og friske leveår

Strategier i bruk

- Øke samarbeid på tvers av kunnskapsmiljøer
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester
- Øke fysisk aktivitet, sikre sunne og inkluderende måltider og et trygt og godt psykososialt miljø i barnehage og skole
- Øke bruken av foreldrestyrkende tiltak i regi av jordmor-, helsestasjon-, skole- og tannhelsetjenesten.
- Øke kunnskapen om psykisk helse og rusvaner, og utfordringer for tannhelsen

8. Helsefremmende nærmiljø og lokal sosial bærekraft

Aktiviteter

- Samarbeide med kommuner og andre aktører om utvikling av helsefremmende nærmiljø. Feks ved hjelp av ABC-rammeverket.
- Stimulere til innbyggermedvirkning i stedsutvikling, der nye boformer og universell utforming som legger til rette for generasjonsmøter, aldersvennlige samfunn, inkludering, aktivitet og sosiale møteplasser står sentralt. For eksempel ved Demensvennlige bibliotek.
- Samarbeid om selvmordsforebyggende innsats, gjennom beskyttelsesfaktorer som bygges i barnehager, skoler, nærmiljø og lokalsamfunnet.
- Fremme muligheter for rekreasjon, naturopplevelser og friluftsliv som aktivitetsform og hverdagsaktivitet.
- Samarbeid om trafiksikkerhetsarbeid i kommuner og fylkeskommunen, som Trafiksikker kommune og Trafiksikker fylkeskommune.
- Bidra med kunnskapsutvikling om lokal sosial bærekraft og folkehelsehensyn i arealplanlegging.
- Være forvalter av tilskuddet til etablering og utvikling av kommunale frisklivs-, lærings- og mestringstilbud, og bygge arenaer for kompetanseheving.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommunene, Helsedirektoratet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Kartverket, relevante kompetansemiljø og frivillige organisasjoner

Tidsplan

Løpende gjennom handlingsprogrammets tidsramme

Finansiering

Driftsbudsjett/statlig finansiering

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid. Helsefremmende oppvekst. Helsefremmende voksenliv. Samfunnsutvikling for en aktiv alderdom.

Delmål

- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse
- Øke andelen som er i utdanning og arbeid
- Flere aktive og friske leveår

Strategier i bruk

- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse.
- Øke kunnskapen om psykisk helse og rusvaner
- Utvide normalitetsbegrepet og arbeide for økt toleranse for mangfold.
- Øke antall sosiale møteplasser og mangfoldet i tiltak til personer som står utenfor utdanning og arbeidsliv.
- Mobilisere eldre som aktive i eget liv.
- Stimulere til stedsutvikling og nye boformer som tilrettelegger for generasjonsmøter, inkludering, aktivitet og sosiale møteplasser.
- Sikre gode fritids-, natur-, friluftsliv- og nærmiljøarenaer.
- Samordne og koordinere ressurser og tiltak mellom privat, frivillig og offentlig sektor.

9. Forsterket innsats og samarbeid om inkludering

Aktiviteter

- Understøtte og styrke innovasjons- og utviklingsarbeidet i tiltakene gjennom samskaping, nettverk, kompetanseheving og veiledning.
- Rapportere årlig til fylkestinget om fremdrift og resultater i tiltakene.

Samarbeidsaktører

Fylkeskommunen, kommuner, frivillige organisasjoner, Universitetet i Sørøst-Norge, Air, Seljord folkehøyskole, OKOS, NAV, sosiale entreprenører, og relevante kompetansemiljø

Tidsplan 2022-2025

Finansiering

Finansiert ved fylkestingets bevilgninger i sak 178/21
Budsjett og økonomiplan 2022 – 2025, verbalpunkt 18 og 25

Satsingområde

Kunnskapsbasert og systematisk folkehelsearbeid.

Helsefremmende oppvekst.

Helsefremmende voksenliv.

Delmål

- Fremme sosial og økonomisk likhet i fysisk og psykisk helse
- Øke andelen som er i utdanning og arbeid

Strategier i bruk

- Øke samarbeid på tvers av kunnskapsmiljøer
- Øke kunnskap og kompetanse om evaluering av folkehelsearbeidet
- Øke innsatsen for barn og unges psykiske helse
- Etablere/videreutvikle gode tverrfaglige samarbeidsrutiner og god informasjonsflyt mellom instansene som yter tjenester til barn og unge
- Øke andelen voksne som får tilbud om yrkes- og studiekompetanse
- Øke kunnskapen om psykisk helse og rusvaner
- Utvide normalitetsbegrepet og arbeide for økt toleranse for mangfold
- Øke antall sosiale møteplasser og mangfoldet i tiltak til personer som står utenfor utdanning og arbeidsliv

Telemark
FYLKESKOMMUNE

Postadresse
Postboks 2844
3702 Skien

Besøksadresse
Torggata 18
3717 Skien

Kontakt
35 91 70 00
post@telemarkfylke.no

telemarkfylke.no

